

acceptarea tuturor ideilor, stimularea atenției, depășirea complexelor și a barierelor, cultivarea spiritului persuasiv și a încrederii, concentrarea pe mesajul transmis, dezvoltarea spiritului critic. Obiectivul de bază al managementului comunicării este dezvoltarea la studenți a competenței de comunicare orală care are drept scop crearea și modelarea unui mesaj, precum și transmiterea mesajului propriu-zis.

Managementul eficient al comunicării este asigurat atunci când toate condițiile și principiile sînt respectate. Regularitatea și periodicitatea procesului de comunicare asigură o comunicare calitativă sub aspect pragmatic.

La orele de limba engleză comunicarea trebuie să aibă un caracter pragmatic, capabilă să satisfacă necesitățile de comunicare cotidiană.

Concluzii

Considerăm că managementul comunicării trebuie să fie eficientizat la maximum în cadrul orei de limba engleză. Responsabil de aceasta este profesorul, care printr-o dirijare planificată și minuțioasă poate atinge obiectivul de bază – dezvoltarea competenței de comunicare. Or, motivația studenților de a studia limba va crește imediat ce ei vor conștientiza pragmatismul și funcționalitatea limbii. Greșelile sînt firești în procesul studierii unei limbi străine, dar ele trebuie să fie pista spre perfecționare a abilităților comunicative.

Un management eficient al comunicării în cadrul orelor de limba engleză va asigura un randament înalt al comunicării.

Bibliografie

1. Mina-Maria Rusu. Competența de comunicare – perspective de abordare, Revista Limba Română, Nr. 11-12, 2009
2. John Adair. Effective communication: the most important skill of all, NY, 2010
3. Dorling Kindersley. Effective communication, NY, 2009
4. Marcus Heinz. Communication Skills, London, 2007.

LECȚIA – FORMĂ DE LUCRU ȘI TIPURILE EI ÎN PROCESUL DE PREDARE A UNEI LIMBI MODERNE

**Veronica Voloșciuc, Natalia Costiuc, Daniela Eșanu-Dumnazev, Liliana Panciuc,
Raisa Scutelnic, Marcela Șimanschi**

Catedra Limbi Moderne a USMF „N. Testemițanu”

Summary

The Lesson – a form of labour and its patterns in the process of a foreign language teaching

In the practice of the didactic education the process of learning turns to be a complex system, and the lesson remains its main nucleus.

The greatest stages of knowledge process consists in getting new knowledge as well as their phonetic, grammatical, lexical consolidation and the linguistic knowledge updating by means of communication skills, the ability formation for independent work using the necessary didactic material at student's disposal, the accomplishment of certain tasks, in group and individually. The main teacher's objective in the process of teaching is to make students become more creative and to encourage them to tell the most important things in a foreign language assimilation.

Rezumat

În practica învățămîntului didactic procesul de învățare este un sistem complex, iar lecția rămâne nucleul său de bază. Etapele mari ale procesului de cunoaștere constă în dobândirea de

cunoștințe noi, consolidarea de ordin fonetic, gramatical, lexical, stilistic ... precum și actualizarea cunoștințelor lingvistice prin dexterități de comunicare, formarea aptitudinilor de lucru independent cu materialul didactic necesar pus la dispoziția studentului, îndeplinirea unor sarcini individuale și colective. Obiectivul de bază al profesorului în predarea lecției este de a face pe toți studenții să gândească creativ și de a le dezvolta curajul de a vorbi – ceea ce este principal în însușirea unei limbi moderne.

Obiective

Forma dominantă de organizare a procesului didactic de însușire a unei limbi moderne, precum și a studierii tuturor disciplinelor de învățămînt o constituie lecția. Ea este o formă – cadru (model, suport) pentru că, în desfășurarea ei își găsesc locul și alte forme de învățare:

- activitatea independentă a studentului cu varietățile ei, individuală și în grupuri;
- activitatea frontală, de lucru cu întreaga grupă, prin colaborare profesor-student, student-student, student-profesor, pe baza unor sarcini logic concepute, structurate și dirijate în mare măsură de profesor.

Studentul în acest caz poate fi considerat ca un partener al profesorului, deci implicat în autoevaluare.

Dar care sunt definițiile lecției?

1. Lecția este o „*celulă*” ce stă la baza procesului de învățămînt și conține toate elementele și caracteristicile acestuia.
2. Lecția e *forma dominantă* de însușire a unei teme noi, într-un cadru (mediu) adecvat (sală de curs, cabinet metodic, laborator lingvistic, amfiteatru...), într-o unitate de timp bine precizată. Ea fiind clasic structurată, oferă studenților condiții normale pentru antrenarea și activitatea lor în munca individuală.
3. Lecția este o *microstructură pedagogică* ce reunește într-o unitate funcțională, totalitatea acțiunilor și a mijloacelor implicate în procesul de instruire la o oră practică de limbă străină.
4. Lecția est o *unitate de acțiune didactică* ce tinde în mod deliberat (hotărât) către un anumit scop în condiții bine determinate, cu ajutorul unor mijloace didactice adecvate pentru a ajunge de la condițiile existente la condițiile corespunzătoare scopului urmărit.

Lecția se va desfășura într-o succesiune de etape, care-i conferă o anumită structură. Profesorul este obligat să-și proiecteze, prin gândire și imaginație anticipative scopul și obiectivele pe care le urmărește prin predarea disciplinei sale, pentru a obține din partea studenților performanțe concret observabile și măsurabile. Din aceste definiții susmenționate desprindem concluzia, că lecția are cel puțin trei părți componente.

- Obiectivele:

- secvențele ce duc la realizarea acestora, și evaluarea, adică confirmarea faptului că obiectivele respective au fost îndeplinite.

Construirea variantei unei lecții este determinată de:

- sarcina didactică principală, care poate fi: însușirea de noi cunoștințe, fixarea acestora și formarea de priceperi și deprinderi, recapitularea și sistematizarea cunoștințelor, sau verificarea și evaluarea lor;
- de volumul și natura cunoștințelor;
- de specificul obiectivului de învățămînt (le français médical);
- de particularitățile de vârstă ale studenților;
- de nivelul lor de cunoștințe;
- de gradul formării deprinderilor;
- de condițiile materiale locale;
- de competența cadrului didactic ...

Vom prezenta în continuare și vom comenta modest structura generală și orientativă a fiecărui tip de lecție.

1. Lecția de comunicare, transmitere și asimilare a cunoștințelor noi, a cărui obiectiv didactic fundamental este – însușirea de noi cunoștințe (noțiuni concrete, definiții, însușiri), și, pe baza

acestora, dezvoltarea unor capacități și aptitudini intelectuale. Variante ale acestui tip de lecții sunt: lecția introductivă ce are ca scop de a oferi studentului o imagine în ansamblu asupra unui text sau al unui capitol și de a-l sensibiliza în scopul eficientizării receptării noilor cunoștințe. Acest tip de lecție antrenează studentul în propria instruire, îi stimulează creativitatea și interesul de a învăța, îi oferă posibilitatea să se concentreze asupra unui subiect de discuție, să analizeze, să comenteze, să formuleze ipoteze sau concluzii, să ia decizii, să compare, să accepte idei sau soluții, să explice, să adopte aptitudini diferite unul față de altul, să facă apel la imaginație, creație și fantezie.

Înainte de a preda acest tip de lecție, profesorul trebuie să știe, în primul rând, conținutul științific prevăzut de programul de studii și sistematizat în manual sau în alte surse de specialitate, și în al doilea rând, obiectivele operaționale pe care le au studenții de îndeplinit.

2. Lecția de fixare și sistematizare vizează în principal recapitularea și sistematizarea cunoștințelor însușite în câteva lecții anterioare, consolidarea anumitor detalii din text (expresii, locuțiuni, sinonime, omonime) dar și aprofundarea și completarea unor lacune. Structura orientativă a acestui tip de lecție cere o precizare a conținutului, obiective concrete și un plan de recapitulare, realizarea de către studenți a unor lucrări (teste) pe baza cunoștințelor asimilate, aprecierea activității lor.

Variante posibile ale acestei lecții pot fi:

- lecția de repetare curentă realizată după câteva lecții de comunicare în care au fost abordate cunoștințe de bază, fără de care înțelegerea altor conținuturi și formarea unor deprinderi de activitate nu sunt posibile;

- lecția de recapitulare pe baza unui plan dat sau alcătuit de profesor împreună cu studenții și se realizează la sfârșitul unei teme (capitol) din programul de lucru.

3. Lecția de formare a priceperilor și deprinderilor gramaticale și ortografice. Ca structură, acest tip de lecție conține momentul organizatoric, precizarea temei și obiectivele activității, actualizarea sau însușirea unor cunoștințe necesare în desfășurarea activității, antrenarea studenților în realizarea activităților (fișe gramaticale, lucrări, exerciții lexicale, dialoguri) cu ajutorul profesorului, precum și aprecierea performanțelor studenților privind modul de comunicare ale activităților desfășurate în timpul orei practice. Problema importantă pe care profesorul trebuie să o rezolve în funcție de resurse, este optimizarea numărului de exerciții. Lecția se desfășoară sub forma dialogului operativ în vederea actualizării definițiilor și a regulilor predate. Această lecție va mai cuprinde aplicații practice numeroase și variate: exemple pentru ilustrarea regulilor, analize gramaticale și lexicale, modificarea unor texte, diferite exerciții dirijate de profesor pentru a evita monotonia și a ține treaz interesul studenților. Variantele lecției de formare de deprinderi și priceperi sunt: lecția de formare de deprinderi de activitate intelectuală, a unor deprinderi motorice și tehnice (computerul, magnetofonul, filme video și audieri), lecția de laborator și lecția excursie.

4. Lecția de verificare (apreciere), evaluare și notare a cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor gramaticale și a rezultatelor studenților. Asemenea lecții apar la sfârșitul semestrelor sau trimestrelor. Studenții sunt expuși unor lucrări scrise ca mai apoi profesorul să-și dea seama în ce măsură cunoștințele predate au fost asimilate, și dacă mai poate continua predarea / învățarea în acest ritm. Evaluarea se face sub formă orală sau în scris, implică repetarea cunoștințelor și aplicarea acestora în practică și are ca obiectiv cunoștințe de gramatică. Structura relativă a acestui tip de lecție include precizarea conținutului ce urmează a fi analizat, verificarea conținutului, în cazul unei analize orale. Această etapă poate constitui un bun prilej pentru sistematizarea cunoștințelor și corectarea unor lacune. Aprecierea rezultatelor (în cazul verificării orale sau practice) se va face la sfârșitul orei, în cazul verificării scrise, acest moment se va consuma la următoarea întâlnire a profesorului cu studenții. Variante ale lecției de verificare și apreciere poate fi lecția de evaluare orală, prin lucrări scrise și lucrări practice și lecția de evaluare cu ajutorul programelor computerizate.

5. Lecția mixtă sau combinată.

Această lecție, care pe lângă obiectivele de comunicare urmărește realizarea, în măsura aproximativ egală, a mai multor sarcini didactice: recapitularea, fixarea, verificarea, formarea și consolidarea anumitor deprinderi. Pentru a stimula munca studenților, profesorul va căuta să utilizeze procedee și forme noi de lucru, pentru a-i antrena în activitatea independentă, să rezolve exerciții noi, de tip creativ, diferite minicompoziții și exerciții gramaticale. Este tipul de lecție cel mai frecvent întâlnit în practica educativă, datorită diversității de activități implicate. Receptarea noilor cunoștințe se realizează de obicei, printr-o conversație introductivă, în care sunt actualizate cunoștințele dobândite anterior de studenți prin prezentarea unor situații – probleme, subiecte de creativitate. Profesorul trebuie să comunice cu studenții, într-o formă accesibilă, ce așteaptă de la ei la sfârșitul activității.

6. Lecția publică (deschisă sau demonstrativă).

Acest tip de lecție se dozează și se șalonează în funcție de etapa indicării și folosirii limbii (început de an universitar, sfârșit de semestru, de an, de temă, de capitol conform programelor de învățământ, a planurilor tematice și a elaborărilor metodice). Concepute astfel, ele alcătuiesc un sistem de lecții.

Obiectivele lecției descriu rezultatele finale la care dorim să ajungem prin predarea lecției respective și pot fi generale sau fundamentale. Ele se stabilesc și se urmăresc prin întregul proces de învățământ pe o durată lungă de timp; - *educaționale* sau *instrucționale*, adică de atingere a scopului urmărit; - *specifice*, și rezultă din specificul disciplinei „le français médical”; - *operaționale sau obiective concrete* – obiective urmărite de profesor pe parcursul unei lecții, sau chiar a unei secvențe dintr-o lecție; - *obiective măsurabile sau observabile*, descriu rezultatele (performanțele) studenților pe parcursul lecției în dependență de secvențele didactice stabilite și pot fi cognitive, afective și psihomotorii.

Obiectivele cognitive descriu criterii noi de sistematizare și de consolidare a cunoștințelor referitoare la gramatică: substantive, adjective, pronume, adverbe, verbe.

Obiectivele afective: Studentul trebuie să simtă și să aprecieze adecvat stările sufletești exprimate de substantivele cu conținut abstract: *douleur, affection, virus, germe, symptôme* ..., să deducă frumusețea limbii franceze prin analiza textelor medicale. În domeniul psihomotor profesorul trebuie să-și fixeze anumite obiective operaționale pe baza conținutului științific de specialitate prevăzut pentru o lecție sau o secvență a acesteia.

La sfârșitul lecției studentul va obține cunoștințe și deprinderi privind vocabularul termenilor medicali, să stăpânească noțiuni principale de fonetică, să utilizeze corect în scris și în vorbire sinonime, antonime, omonime, să cunoască o definiție gramaticală, să redea pe scurt conținutul unui text de specialitate, să pronunțe corect așa termeni ca „*infarctus du myocarde*”, „*le prurit de la peau*”, „*ischémie*”, „*psychose*”, „*sangsue*”, „*l’asthme bronchique*”, „*bacille*”, „*tendon d’Achille*”.

Aceste obiective nu descriu activitatea profesorului, ci posibilitatea studentului de a fixa ceva la momentul dat.

Pregătirea profesorului pentru lecție. Acesta este un compartiment cu preambul didactic și cuprinde date concrete privind grupa de studenți, facultatea, disciplina, subiectul lecției, tipul ei, obiectivele, forme speciale de organizare a învățării, resursele educaționale, mijloace, tehnici, procedee și materiale didactice, metode de predare, bibliografia de specialitate, consultarea programelor, planurilor și elaborărilor metodice, apoi constatarea capacităților de învățare ale studenților, condițiile materiale în care se desfășoară lecția – (timp disponibil, spațiul, tehnica), elaborarea strategiei didactice (modul în care se vor combina metodele, procedeele și mijloacele ce pun studenții în situațiile de învățare, stabilirea mijloacelor de evaluare a performanțelor studenților (dictări, teste, fișe pedagogice).

Proiectarea lecției este un demers anticipativ în care profesorul își stabilește obiectivele sale, strategia didactică și instrumentele de evaluare. Rezultatul acestui proces este un document scris și poartă una din denumirile: proiect didactic, proiect de lecție, schiță de lecție, scenariu didactic, fișă pedagogică.

Rezultatul complet al activității de proiectare este în mintea profesorului, formă scrisă ce conține doar partea esențială al acestui rezultat. Desfășurarea lecției nu este neapărat o reprezentare fidelă a activității proiectate, anumite momente sau secvențe pot fi modificate de profesor chiar în timpul predării lecției. Desfășurarea proiectului de lecție pas cu pas determină apariția unor elemente noi, neprevăzute, datorită rezultatelor obținute prin conexiunea inversă, un exercițiu poate fi completat cu altele ajutătoare, sau anumite etape ale lecției pot fi soluționate altfel decât a prevăzut profesorul.

Evaluările efectuate trebuie să aibă un caracter formativ, prin aplicarea unor metode active (conversația euristică, problematizarea, asaltul de idei ...) ce se pot efectua automat la unele componente.

Strategia de evaluare a studenților poate fi:

- *cumulativă sau sumativă* – și se face în raport cu obiectivele generale și se apreciază cu note sau cu calificative – se practică periodic, fie la încheierea semestrelor sau a anului de studii. Scopul ei principal este de a testa nivelul instruirii și posibilitatea de vehiculare a noțiunilor, competențelor și cunoștințelor însușite.

- *Evaluarea continuă, de progres sau formativă* se face în raport cu obiectivele operaționale sau instrucționale, pe semestre mici, inclusiv la lecția curentă, când nu se acordă calificative. Ea este folosită pe parcursul instruirii, pe bază de teste orale și care conțin sarcini prevăzute de obiectivele operaționale.

Formele de evaluare ale lecției:

Evaluarea curentă se va realiza după fiecare temă studiată, în formă scrisă sau orală (lucrări de control, teste, rezumate, lucrări cu fișe individuale, cu fișe gramaticale).

Evaluarea inițială sau predictivă prevede determinarea nivelului de cunoștințe, competențe și aptitudini achiziționate de studenți pentru formarea grupelor academice. Ea este folosită la începutul fiecărui ciclu de instruire, început de semestru, de an universitar. Scopul ei este identificarea lacunelor existente și măsurile care se impun pentru corectarea și instruirea fiecărui student în parte.

Aprecierea verbală este efectuată în timpul lecției, iar evaluarea periodică se va face la sfârșitul unităților tematice.

Evaluarea finală va avea loc sub formă de colocvii simple și cu note, și examene.

Resursele pe care trebuie să le analizeze profesorul la proiectarea lecției se vor clasifica astfel:

Resursele umane și educaționale = studenți, cunoștințe de specialitate, abilități, personalitate; profesorul – pregătire de specialitate, competențe educaționale. Iar mijloacele de învățământ vor constitui materialele didactice (tehnica utilizată, televizorul, magnetofonul, dispozitive, internetul, computerul, înregistrări audio și video, și timpul disponibil pentru lecția prevăzută.

Sugestii de evaluare:

La sfârșitul oricărei lecții studentul trebuie să atingă următoarele performanțe. El este obligat să gândească și să lucreze singur, să-și verifice și să-și aprecieze activitatea, asigurându-și astfel asimilarea cunoștințelor prin efort propriu. În felul acesta el trece de la învățarea spontană, la învățarea pe baze științifice, la reflectarea conștientă, de la descoperire la invenții, la democrație. El e capabil să comunice, să discute fără dificultăți subiectul lecției, să extragă din text cuvintele cheie, expresiile dificile, să facă rezumatul textului, să organizeze conversații, discuții sub formă de întrebări (răspunsuri); să folosească propriul său vocabular ca un inventar de cuvinte și expresii pentru efectuarea activităților din manual.

Concluzii

Lecția, formă de instruire și educație a studenților va deveni cu adevărat reușită numai atunci, când studenții vor fi actorii principali la ore. Ea trebuie să solicite personalitatea creativă a studentului. Succesul profesorului depinde nu numai de cunoștințele de specialitate, ci și de capacitatea de a organiza activitatea sa didactică într-un mod interesant și eficient. El este chemat

să folosească aici metodele sale de instruire, strategia lui didactică, iar studentului îi atribuie un rol activ în instruire. Folosirea materialelor didactice sugerate de profesor vor spori considerabil reușita succesului învățării unei limbi moderne.

Profesorul este factorul determinant al succesului unei lecții și nu structurarea în sine a acesteia (fie ea modernă sau tradițională). El trebuie să fie un ghid competent, inteligent, imaginativ, sensibil, amabil, creativ în efectuarea competențelor unei condiții implicite, sub aspect psiho-pedagogic și didactic, iar perfecționarea permanentă a profesorului și a metodelor sale se reflectă direct asupra nivelului științific al fiecărei activități organizate cu studenții.

Bibliografie

1. Le Français dans le monde. Nr. 315, Nr. 340, Nr. 248, Nr. 285, Nr. 322.
2. Vers une pédagogie de créativité. Paris, 1973.
3. Méthodologie direct. Mauger Bleu. 1983.
4. Macovei Elena. Eficiența instruirii, 1999.
5. Le plaisir d'apprendre. info, cavilam.com. fr. 2006.
6. Tendințe actuale de predare a limbilor moderne. București, 1995.
7. Predarea limbilor moderne. București, 1999.

DISPOZITIVUL INTERACTIV TV5Monde ÎN CADRUL CURSULUI DE LIMBĂ FRANCEZĂ

**Raisa Scutelnic, Daniela Eșanu-Dumnazev, Liliana Panciuc,
Veronica Voloșciuc, Ala David**

Catedra Limbi Moderne

Summary

The interactive device TV5 Monde within the framework of French language course

The interactive device "7 jours sur la planète" is a free multimedia device that enables the use of TV5MONDE programs and videos from the Internet in order to make your lessons more attractive. Due to teaching files created by the European Reference for Languages, you offer your students clear and motivating teaching activities and save time in preparing your courses.

Rezumat

Dispozitivul interactiv „7 jours sur la planète” reprezintă un dispozitiv multimedia gratuit care permite utilizarea programelor rețelei TV5 Monde și secvențelor video a sit-ului Internet pentru a face mai atractive cursurile D-stră. Grație fișelor pedagogice elaborate de Cadrul European de referință pentru limbile străine, puteți oferi studenților activități pedagogice clare și motivante și la fel câștigați timp în pregătirea cursurilor D-stră.

Dispozitivul interactiv “7 jours sur la planète” este creat de TV5Monde cu scopul de a susține și a îmbunătăți învățarea limbii franceze. Acest dispozitiv interactiv multimedia permite de a lucra competențele următoare : comprehensiunea scrisă și cea orală pornind de la niște secvențe a unui jurnal televizat și în același timp de a lucra asupra educației progresive ce ține de multimedia.

La acest capitol se poate afirma că proiectul în cauză constituie o adevărată inovație pedagogică și este accesibilă gratuit tuturor care asociază achiziționarea limbii franceze cu un nou instrument pedagogic.

Utilizarea frecventă a acestui jurnal televizat și a dispozitivului pedagogic care îl însoțește va contribui la progresarea rapidă a studenților referitor la competențele vizate și la dezvoltarea strategiilor adecvate. Achiziția dată are o legătură strânsă cu actualitatea și sarcinile propuse permit accesul la documentele televizate începând cu nivelul de studiu elementar.